

Additional Readings

Reading 7:

The Origins of Virtue

Plato's dialogue *Protagoras* shows us Socrates in conversation with the famous Sophist Protagoras of Abdera: we read in Greek to GCSE (2) of his doctrine of relativism ('man is the measure of all things', implying there are no fixed or divinely-ordained truths) and the religious agnosticism that went with it. We also saw that he claimed to teach virtue or success (interpreted in wordly terms, and for a high fee). Socrates is portrayed by Plato as sceptical of all this, yet as treating Protagoras with personal and intellectual respect. Just before this passage, Socrates has questioned whether virtue is teachable. The myth of the origin of virtue is the first part of Protagoras' reply (320c-323a).

ἦν γὰρ ποτε χρόνος, ὅτε θεοὶ μὲν ἦσαν, θνητὰ δὲ γένη οὐκ ἦν. ἐπειδὴ δὲ
καὶ τούτοις χρόνος ἦλθεν εἰμαρμένος γενέσεως, τυποῦσιν αὐτὰ θεοὶ γῆς
ἔνδον, ἐκ γῆς καὶ πυρὸς μίξαντες καὶ τῶν ὅσα πυρὶ καὶ γῆ κεράννυται.
ἐπειδὴ δ' ἄγειν αὐτὰ πρὸς φῶς ἔμελλον, προσέταξαν Προμηθεῖ καὶ
5 Ἐπιμηθεῖ κοσμησαί τε καὶ νεῖμαι δυνάμεις ἐκάστοις ὡς πρέπει. Προμηθεῖα

θνητός -ή -όν	mortal
εἰμαρμένος -η -ον	appointed, destined
γένεσις -εως ἡ	creation, coming into being
τυπόω	I mould
3 ἔνδον	inside (<i>here foll gen</i>)
μίγνυμι ἔμιξα	I mix
κεράννυμι	I blend, I compound
φῶς φωτός τό	light
προστάσσω προσέταξα	I appoint
4 Προμηθεύς -έως ὁ	Prometheus
Ἐπιμηθεύς -έως ὁ	Epimetheus
κοσμέω ἐκόμησα	I arrange, I equip
νέμω ἔνειμα	I distribute
πρέπει	it is fitting

- δὲ παραιτεῖται Ἐπιμηθεὺς αὐτὸς νεῖμαι, “νείμαντος δ’ ἐμου,” ἔφη,
 “ἐπίσκεψαι”· καὶ οὕτω πείσας νέμει. νέμων δὲ τοῖς μὲν ἰσχὺν ἄνευ
τάχους προσῆπτε, τοὺς δ’ ἀσθενεστεροὺς τάχει ἐκόσμηι· τοὺς δὲ ὀπλιζε,
 τοῖς δ’ ἄοπλον διδούς φύσιν ἄλλην τιν’ αὐτοῖς ἐμηχανᾶτο δύναμιν εἰς
 10 σωτηρίαν. ἃ μὲν γὰρ αὐτῶν σμικρότητι ἤμπισχε, πτηγνόν φυγὴν ἢ
κατάγειον οἰκησιν ἔνεμεν· ἃ δὲ ἠῦξε μεγέθει, τῶδε αὐτῶ αὐτὰ ἔσωζε·
 καὶ τᾶλλα οὕτως ἐπανισῶν ἔνεμεν. ταῦτα δὲ ἐμηχανᾶτο εὐλάβειαν ἔχων
 μή τι γένος ἄϊστωθείη· ἐπειδὴ δὲ αὐτοῖς ἀλληλοφθοριῶν διαφυγὰς
 15 ἐπήρκεσε, πρὸς τὰς ἐκ Διὸς ὥρας εὐμάρειαν ἐμηχανᾶτο ἀμφιεννῦς αὐτὰ
πυκναῖς τε θριξί καὶ στερεοῖς δέρμασιν, ἱκανοῖς μὲν ἀμῦναι χειμῶνα,
 δυνατοῖς δὲ καὶ καῦματα, καὶ εἰς εὐνάς ἰοῦσιν ὅπως ὑπάρχοι τὰ αὐτὰ
στρωμνὴ οἰκεία τε καὶ αὐτοφυῆς ἐκάστω· καὶ ὑπὸ ποδῶν τὰ μὲν ὀπλαῖς,
 τὰ δὲ ὄνυξι καὶ δέρμασι στερεοῖς καὶ ἀναίμοις.

	παραιτέομαι	I ask
	ἐπισκοπέω ἐπεσεψάμην	I inspect
	ἰσχὺς -ύος ἢ	strength
	τάχος -ους τό	speed
8	προσάπτω	I allocate
	ἄοπλος -ον	unarmed
	φύσις -εως ἢ	nature, condition
	σμικρότης -ητος ἢ	smallness
	ἤμπισχω	I invest X (acc) with Y (dat)
10	πτηγνός -ῆ -όν	winged
	κατάγειος -ον	underground
	οἰκησις -εως ἢ	dwelling, habitation
	αὔξω	I increase (something)
	μέγεθος -ους τό	great size
12	ἐπανισώω	I make equal
	εὐλάβεια -ας ἢ	care, concern
	ἄϊστώ <i>aor pass</i> ἀϊστώθην	I annihilate
	ἀλληλοφθορία -ας ἢ	act of mutual destruction
	διαφυγὴ -ῆς ἢ	way of escape (from, + gen)
14	ἐπαρκέω ἐπήρκεσα	I supply
	εὐμάρεια -ας ἢ	protection
	ἀμφιέννυμι	I clothe
	πυκνός -ῆ -όν	thick
	θρίξ τριχός ἢ	(usu pl) hair
15	στερεός -ά -όν	tough
	δέρμα -ατος τό	skin
	καῦμα -ατος τό	heat
	εὐνή -ῆς ἢ	rest, sleep
	ὑπάρχω	I serve as
17	στρωμνὴ -ῆς ἢ	bedding
	οἰκείος -α -ον	their own
	αὐτοφυῆς -ές	natural
	ὀπλή -ῆς ἢ	hoof
	ὄνυξ -υχος ὄ	claw
18	ἀναιμος -ον	bloodless

- 20 τούντεϋθεν τροφὰς ἄλλοις ἄλλας ἐξεπόριζε, τοῖς μὲν ἐκ γῆς βοτάνην, ἄλλοις δὲ δένδρων καρπούς, τοῖς δὲ ῥίζας· ἔστι δ' οἷς ἔδωκεν εἶναι τροφήν ζώων ἄλλων βορὰν· καὶ τοῖς μὲν ὀλιγογονίαν προσῆψε, τοῖς δ' ἀναλισκομένοις ὑπὸ τούτων πολυγονίαν, σωτηρίαν τῷ γένει πορίζων. ἄτε δὴ οὖν οὐ πάνυ τι σοφὸς ὢν ὁ Ἐπιμηθεὺς ἔλαθεν αὐτὸν καταναλώσας τὰς δυνάμεις εἰς τὰ ἄλογα· λοιπὸν δὴ ἀκόσμητον ἔτι αὐτῷ ἦν τὸ
- 25 ἀνθρώπων γένος, καὶ ἠπόρει ὅ τι χρήσαιτο. ἀποροῦντι δὲ αὐτῷ ἔρχεται Προμηθεὺς ἐπισκεψόμενος τὴν νομήν, καὶ ὁρᾷ τὰ μὲν ἄλλα ζῶα ἐμμελῶς πάντων ἔχοντα, τὸν δὲ ἄνθρωπον γυμνόν τε καὶ ἀνυπόδητον καὶ ἄστρωτον καὶ ἄοπλον· ἤδη δὲ καὶ ἡ εἰμαρμένη ἡμέρα παρῆν, ἐν ἣ ἔδει καὶ ἄνθρωπον ἐξιέναι ἐκ γῆς εἰς φῶς.
- 30 ἀπορία οὖν ἐχόμενος ὁ Προμηθεὺς, ἦντινα σωτηρίαν τῷ ἀνθρώπῳ εὕροι, κλέπτει Ἥφαιστου καὶ Ἀθηνᾶς τὴν ἔντεχνον σοφίαν σὺν πυρί (ἀμήχανον γὰρ ἦν ἄνευ πυρὸς αὐτὴν κτητὴν τῷ ἢ χρησίμην γενέσθαι) καὶ οὕτω δὴ δωρεῖται ἀνθρώπῳ. τὴν μὲν οὖν περὶ τὸν βίον σοφίαν ἄνθρωπος ταύτη ἔσχε, τὴν δὲ πολιτικὴν οὐκ εἶχεν· ἦν γὰρ παρὰ τῷ Διί· τῷ δὲ Προμηθεῖ

τούντεϋθεν	(<i>crasis of τὸ ἐντεϋθεν, lit with respect to the thing next</i>)
τροφή -ης ἢ ἐκπορίζω	food I provide
19 βοτάνη -ης ἢ καρπός -ου ὁ	herbage, pasture fruit
ρίζα -ης ἢ ἔστι δ' οἷς	root (<i>lit there is to whom, i.e.</i>) to some
βορὰ -ᾶς ἢ	prey
21 ὀλιγογονία -ας ἢ προσάπτω προσῆψα	scanty procreation, having few offspring I allocate
ἀναλίσκω	I consume
πολυγονία -ας ἢ πάνυ	plentiful procreation, having many offspring very
23 καταναλίσκω κατανήλωσα	I use up
ἄλογος -ον	non-rational, unreasoning
ἀκόσμητος -ον	not provided for
ἐπισκοπέω ἐπισκέψομαι	I inspect
νομή -ης ἢ	distribution
26 ἐμμελῶς	fully, properly
ἀνυπόδητος -ον	unshod
ἄστρωτος -ον	without bedding
εἰμαρμένος -η -ον	appointed, destined
φῶς φωτός τό	light
31 Ἥφαιστος -ου ὁ	Hephaestus
Ἀθήνη -ης ἢ	Athene
ἐντεχνος -ον	technical
ἀμήχανος -ον	impossible
κτητός -ῆ -όν	acquired
32 τῷ	(= τινί)
δωρέομαι	I give, I present
πολιτικός -ῆ -όν	political, to do with running a city

35 εἰς μὲν τὴν ἀκρόπολιν τὴν τοῦ Διὸς οἴκησιν οὐκέτι ἐνεχώρει εἰσελθεῖν·
 πρὸς δὲ καὶ αἱ Διὸς φυλακαὶ φοβεραὶ ἦσαν· εἰς δὲ τὸ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ
 Ἡφαίστου οἴκημα τὸ κοινόν, ἐν ᾧ ἐφιλοτεχνεῖτην, λαθῶν εἰσέρχεται, καὶ
 κλέψας τὴν τε ἔμπυρον τέχνην τὴν τοῦ Ἡφαίστου καὶ τὴν ἄλλην τὴν τῆς
 40 Ἀθηνᾶς δίδωσιν ἀνθρώπῳ, καὶ ἐκ τούτου εὐπορία μὲν ἀνθρώπῳ τοῦ βίου
 γίγνεται, Προμηθεῖα δὲ δι' Ἐπιμηθεῖα ὕστερον, ἤπερ λέγεται, κλοπῆς δίκη
 μετῆλθεν.

ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀνθρώπος θείας μετέσχε μοῖρας, πρῶτον μὲν διὰ τὴν τοῦ
 θεοῦ συγγένειαν ζῶων μόνον θεοὺς ἐνόμισε, καὶ ἐπεχείρει βωμούς τε
 45 ἰδρύεσθαι καὶ ἀγάλματα θεῶν· ἔπειτα φωνὴν καὶ ὀνόματα ταχὺ
 διηρθρώσατο τῇ τέχνῃ, καὶ οἰκῆσεις καὶ ἐσθῆτας καὶ ὑποδέσεις καὶ
 στρωμνάς καὶ τὰς ἐκ γῆς τροφὰς ἠύρετο. οὕτω δὲ παρασκευασμένοι κατ'
 ἀρχὰς ἀνθρώποι ᾤκουν σποράδην, πόλεις δὲ οὐκ ἦσαν· ἀπώλλυντο οὖν
 ὑπὸ τῶν θηρίων διὰ τὸ πανταχῇ αὐτῶν ἀσθενέστεροι εἶναι, καὶ ἡ
 50 δημιουργικὴ τέχνη αὐτοῖς πρὸς μὲν τροφήν ἱκανὴ βοηθὸς ἦν, πρὸς δὲ τὸν
 τῶν θηρίων πόλεμον ἐνδεής· πολιτικὴν γὰρ τέχνην οὐπω εἶχον, ἥς μέρος
 πολεμικῆ· ἐζήτουν δὲ ἀθροίζεσθαι καὶ σφύζεσθαι κτίζοντες πόλεις· ὅτ' οὖν

ἀκρόπολις -εως ἡ	citadel
οἴκησις -εως ἡ	dwelling, habitation
ἐγχωρεῖ	it is possible
φυλακὴ -ῆς ἡ	guard, guard-force
36 φοβερός -ά -όν	terrifying
οἴκημα -ατος τό	house
φιλοτεχνέω	I practise an art (<i>here impf dual</i>)
ἔμπυρος -ον	of fire, working with fire
εὐπορία -ας ἡ	facility, plentiful supply
40 κλοπὴ -ῆς ἡ	theft
μετέροχομαι μετῆλθον	I pursue
θεῖος -α -ον	divine
μοῖρα -ας ἡ	portion, something allocated
συγγένεια -ας ἡ	kinship
44 ἰδρύομαι	I set up, I erect
ἄγαλμα -ατος τό	statue
διαρθρόομαι	
διηρθρωσάμην	I articulate, I invent in articulate form
οἴκησις -εως ἡ	dwelling
45 ἐσθῆς -ῆτος ἡ	clothing
ὑπόδεσις -εως ἡ	shoes, sandals
στρωμνὴ -ῆς ἡ	bedding
τροφή -ῆς ἡ	food
σποράδην	scattered, here and there
48 θηρίον -ου τό	wild beast
πανταχῇ	in every way
δημιουργικός -ῆ -όν	of craftsmanship
βοηθός -όν	helpful
ἐνδεής -ές	deficient
50 πολιτικός -ῆ -όν	political, to do with running a city
πολεμικός -ῆ -όν	of war
κτίζω	I found

ἀθροισθεῖεν, ἠδίκουν ἀλλήλους ἄτε οὐκ ἔχοντες τὴν πολιτικὴν τέχνην,
ὥστε πάλιν σκεδαννύμενοι διεφθείροντο.

55 Ζεὺς οὖν δείσας περὶ τῶ γένει ἡμῶν, μὴ ἀπόλοιτο πᾶν, Ἑρμῆν πέμπει
ἄγοντα εἰς ἀνθρώπους αἰδῶ τε καὶ δίκην, ἵν' εἶεν πόλεων κόσμοι τε καὶ
δεσμοὶ φιλίας συναγωγοί. ἐρωτᾷ οὖν Ἑρμῆς Δία, τίνα οὖν τρόπον δοίη
δίκην καὶ αἰδῶ ἀνθρώποις· “πότερον ὡς αἱ τέχναι νενέμηνται, οὕτω καὶ
60 ταύτας νείμω; νενέμηνται δὲ ὧδε· εἷς ἔχων ιατρικὴν πολλοῖς ἰκανὸς
ιδιώταις, καὶ οἱ ἄλλοι δημιουργοί· καὶ δίκην δὴ καὶ αἰδῶ οὕτω θῶ ἐν
τοῖς ἀνθρώποις, ἢ ἐπὶ πάντα νείμω;” “ἐπὶ πάντα,” ἔφη ὁ Ζεὺς, “καὶ
πάντες μετεχόντων· οὐ γὰρ ἂν γένοιτο πόλεις, εἰ ὀλίγοι αὐτῶν μετέχοιεν
ὡσπερ ἄλλων τεχνῶν· καὶ νόμον γε θεὸς παρ' ἐμοῦ, τὸν μὴ δυνάμενον
αἰδοῦς καὶ δίκης μετέχειν κτείνειν ὡς νόσον πόλεως.”

65 οὕτω δὴ, ὦ Σώκρατες, καὶ διὰ ταῦτα οἱ τε ἄλλοι καὶ Ἀθηναῖοι,
ὅταν μὲν περὶ ἀρετῆς τεκτονικῆς ἢ λόγος ἢ ἄλλης τινὸς δημιουργικῆς,
ὀλίγοις οἴονται μετεῖναι συμβουλῆς, καὶ ἐάν τις ἐκτός ὦν τῶν ὀλίγων
συμβουλεύη, οὐκ ἀνέχονται ὡς σὺ φῆς· εἰκότως, ὡς ἐγὼ φημι· ὅταν δὲ
εἰς συμβουλήν πολιτικῆς ἀρετῆς ἴωσιν, ἦν δεῖ διὰ δικαιοσύνης πᾶσαν
70 προσήκον ταύτης γε μετέχειν τῆς ἀρετῆς, ἢ μὴ εἶναι πόλεις.

σκεδάννυμι	I scatter
δείδω ἔδεισα	I fear
Ἑρμῆς -οῦ ὁ	Hermes
αἰδῶς -οῦς ἢ	respect, conscience, sense of shame
55 κόσμος -ου ὁ	regulation, means of organization
συναγωγός -όν	bringing people together
νέμω <i>pf pass</i> νενέμημαι	I distribute
ιατρική -ῆς ἢ	(the art of) medicine (<i>understand</i> τέχνη)
ιδιώτης -ου ὁ	layman, ordinary citizen
59 δημιουργός -οῦ ὁ	expert
μετεχόντων	(<i>impv 3 pl of</i> μετέχω)
τεκτονικός -ή -όν	to do with carpentry
οἴομαι	I think
συμβουλή -ῆς ἢ	advice
66 ἐκτός	outside (of, + <i>gen</i>)
ἀνέχομαι	I tolerate, I allow
εἰκότως	reasonably, with good reason
σωφροσύνη -ης ἢ	good sense, prudence
προσήκει	it is appropriate

Reading 8:**The Lost Atlantis**

Plato in his dialogue *Timaeus* describes the mythical lost island Atlantis, off the Straits of Gibraltar: its empire, supposedly in contact with Athens in prehistoric times, was defeated, and the island later swallowed up by great earthquakes and floods. The tradition may contain real memories of Minoan Crete (a naval power whose contact with Athens is reflected in the Theseus story) or of the volcanic island of Thera (Santorini), devastated by a major eruption about 1500 BC. Another view sees Atlantis as a gloomy allegory for Athens in the late fifth century BC when Plato was growing up. In this passage Socrates converses at a symposium with the Athenian aristocrat Critias. As in the story of Croesus, the lawgiver Solon is seen as an archetypal traveller and sage; wise Egyptian priests are also Herodotean (20d-22d and 24d-25d).

- ΚΡ. ἄκουε δὴ, ὦ Σώκρατες, λόγου μάλα μὲν ἀτόπου, παντάπασί γε μὴν ἀληθοῦς, ὡς ὁ τῶν ἑπτὰ σοφώτατος Σόλων ποτ' ἔφη. ἦν γὰρ οὖν οἰκειῶς καὶ σφόδρα φίλος ἡμῖν Δρωπίδου τοῦ προπάππου, καθάπερ λέγει πολλαχοῦ καὶ αὐτὸς ἐν τῇ ποιήσει· πρὸς δὲ Κριτίαν τὸν
- 5 ἡμέτερον πάππον εἶπεν, ὡς ἀπεμνημόνευεν αὐτὸς πρὸς ἡμᾶς ὁ γέρον, ὅτι μεγάλα καὶ θαυμαστά τῆσδ' εἶη παλαιὰ ἔργα τῆς πόλεως ὑπὸ χρόνου καὶ φθορᾶς ἀνθρώπων ἠφανισμένα, πάντων δὲ ἐν μέγιστον, οὗ νῦν ἐπιμνησθεῖσιν πρόπερον ἂν ἡμῖν εἶη σοί τε ἀποδοῦναι χάριν καὶ τὴν θεὸν ἅμα ἐν τῇ πανηγύρει δικαίως τε καὶ ἀληθῶς οἴοντες
- 10 ὑμνοῦντας ἐγκωμιάζειν.

ΣΩ. εὖ λέγεις. ἀλλὰ δὴ ποῖον ἔργον τοῦτο Κριτίας οὐ λεγόμενον μὲν, ὡς δὲ πραχθὲν ὄντως ὑπὸ τῆσδε τῆς πόλεως ἀρχαῖον διηγείτο κατὰ τὴν Σόλωνος ἀκοήν;

Σωκράτης -ους ὁ (voc -ες)	Socrates
ἀτοπος -ον	strange
παντάπασι	entirely
μὴν	however
2 Σόλων -ωνος ὁ	Solon (regarded as one of the 'Seven Sages')
οἰκειῶς -α -ον	related
Δρωπίδης -ου ὁ	Dropides
πρόπαππος -ου ὁ	great-grandfather
καθάπερ	just as
4 πολλαχοῦ	in many places
ποίησις -εως ἡ	poetry
Κριτίας -ου ὁ	Critias
πάππος -ου ὁ	grandfather
ἀπομνημονεύω	I repeat
6 θαυμαστός -ή -όν	wonderful
φθορά -ας ἡ	destruction
ἀφανίζω pf pass ἠφανίσμαι	I obliterate
ἐπιμνησθεῖσιν	I recall
8 πρόπει	it is fitting
πανηγυρίς -εως ἡ	festival
οἴοντες	as if, just like
ὑμνέω	I sing a hymn
ἐγκωμιάζω	I praise
12 ὄντως	actually, really
ἀκοή -ῆς ἡ	hearing, something heard

- ΚΡ. ἐγὼ φράσω, παλαιὸν ἀκηκοῶς λόγον οὐ νέου ἀνδρός. ἦν μὲν γὰρ δὴ
 15 τότε Κριτίας, ὡς ἔφη, σχεδὸν ἐγγυς ἤδη τῶν ἐνενήκοντα ἐτῶν, ἐγὼ δὲ
πη μάλιστα δεκέτης· ἡ δὲ Κουρεῶτις ἡμῖν οὔσα ἐτύγχανεν
Ἀπατουρίων. τὸ δὴ τῆς ἐορτῆς συνήθες ἐκάστοτε καὶ τότε συνέβη
 τοῖς παισίν· ἄθλα γὰρ ἡμῖν οἱ πατέρες ἔθεσαν ῥαψωδίας. πολλῶν μὲν
 οὖν δὴ καὶ πολλὰ ἐλέχθη ποιητῶν ποιήματα, ἅτε δὲ νέα κατ' ἐκεῖνον
 20 τὸν χρόνον ὄντα τὰ Σόλωνος πολλοὶ τῶν παιδῶν ἤσαμεν. εἶπεν οὖν
 τις τῶν φρατέρων, εἶτε δὴ δοκοῦν αὐτῷ τότε εἶτε καὶ χάριν τινὰ τῷ
 Κριτία φέρων, δοκεῖν οἱ τὰ τε ἄλλα σοφώτατον γεγονέναι Σόλωνα καὶ
 κατὰ τὴν ποίησιν αὐτῶν ποιητῶν πάντων ἐλευθεριώτατον. ὁ δὴ
 γέρων (σφόδρα γὰρ οὖν μέμνημαι) μάλα τε ἤσθη καὶ διαμειδιάσας
 25 εἶπεν· “εἴ γε, ὦ Ἀμύνανδρε, μὴ παρέργω τῇ ποιήσει κατεχρήσατο,
 ἀλλ' ἐσπουδάκει καθάπερ ἄλλοι, τόν τε λόγον ὃν ἀπ' Αἰγύπτου δεῦρο
 ἠνέγκατο ἀπετέλεσεν, καὶ μὴ διὰ τὰς στάσεις ὑπὸ κακῶν τε ἄλλων
 ὅσα ἦνεν ἐνθάδε ἦκων ἠναγκάσθη καταμελῆσαι, κατὰ γε ἐμὴν
 δόξαν οὔτε Ἡσίοδος οὔτε Ὀμηρος οὔτε ἄλλος οὐδεὶς ποιητῆς
 30 εὐδοκιμώτερος ἐγένετο ἂν ποτε αὐτοῦ.” “τίς δ' ἦν ὁ λόγος,” ἦ δ' ὅς,

φράζω <i>fut</i> φράσω	I tell
πη	somewhere
μάλιστα	(with numbers) about
δεκέτης -ες	ten years old
16 Κουρεῶτις -ιδος ἡ	Koureotis (<i>lit</i> hair-cutting: day when young men were registered in tribes)
Ἀπατούρια -ων τά	Apaturia (Athenian tribal festival)
συνήθης -ες	usual, customary
ἐκάστοτε	each time
17 συμβαίνει συνέβη	(of events) happen, occur
ῥαψωδία -ας ἡ	recitation
ποιητής -οῦ ὁ	poet
ποίημα -ατος τό	poem
ᾄδω ἤσα	I sing
21 φράτηρ -ερος ὁ	clan member
οἱ	(= αὐτῶ)
ποίησις -εως ἡ	poetry
ἐλευθέριος -α -ον	independent
διαμειδιάω διεμειδιάσα	I smile
25 Ἀμύνανδρος -ου ὁ	Amynder
πάρεργον -ου τό	diversion, hobby
καταχράομαι	
κατεχρησάμην	I treat as (+ <i>dat</i>)
σπουδάζω <i>plpf</i> ἐσπούδακειν	I work seriously at
26 καθάπερ	just as
Αἰγύπτος -ου ἡ	Egypt
ἀποτελέω ἀπετέλεσα	I finish
στάσις -εως ἡ	civil unrest
καταμελέω κατημέλησα	I neglect
29 Ἡσίοδος -ου ὁ	Hesiod (<i>second oldest Greek poet, after Homer</i>)
Ὀμηρος -ου ὁ	Homer
εὐδόκιμος -ον	distinguished
ἦ δ' ὅς	he said

“ὦ Κριτία;” “ἡ περὶ μεγίστης,” ἔφη, “καὶ ὀνομαστοτάτης πασῶν
δικαιοτάτ’ ἂν πράξειω οὕσης, ἦν ἦδε ἡ πόλις ἔπραξε μὲν, διὰ δὲ
χρόνον καὶ φθορὰν τῶν ἐργασμένων οὐ διήρκεσε δεῦρο ὁ λόγος.”
35 “λέγε ἐξ ἀρχῆς,” ἡ δ’ ὅς, “τί τε καὶ πῶς καὶ παρὰ τίνων ὡς ἀληθῆ
διακηκῶς ἔλεγεν ὁ Σόλων.”

“ἔστιν τις κατ’ Αἴγυπτον,” ἡ δ’ ὅς, “ἐν τῷ Δέλτα, περὶ ὃν κατὰ
κορυφήν σχίζεται τὸ τοῦ Νείλου ῥεῦμα Σαΐτικὸς ἐπικαλούμενος
νομός, τούτου δὲ τοῦ νομοῦ μεγίστη πόλις Σάις (ὅθεν δὴ Ἄμασις ἦν
ὁ βασιλεύς) οἷς τῆς πόλεως θεὸς ἀρχηγός τίς ἐστίν, Αἰγυπτιστί μὲν
40 τοῦνομα Νηίθ, Ἑλληνιστί δέ, ὡς ὁ ἐκείνων λόγος, Ἀθηνᾶ· μάλα δὲ
φιλαθηναῖοι καὶ τινα τρόπον οἰκεῖοι τῶνδ’ εἶναι φασίν. οἱ δὲ Σόλων
ἔφη πορευθεὶς σφόδρα τε γενέσθαι παρ’ αὐτοῖς ἔντιμος, καὶ δὴ καὶ τὰ
παλαιὰ ἀνερωτῶν ποτε τοὺς μάλιστα περὶ ταῦτα τῶν ἱερέων
ἐμπείρους, σχεδὸν οὔτε αὐτὸν οὔτε ἄλλον Ἑλληνα οὐδένα οὐδὲν ὡς
45 ἔπος εἶπεῖν εἰδότα περὶ τῶν τοιούτων ἀνευρεῖν. καὶ ποτε προαγαγεῖν
βουληθεὶς αὐτοὺς περὶ τῶν ἀρχαίων εἰς λόγους, τῶν τῆδε τὰ
ἀρχαιότατα λέγειν ἐπιχειρεῖν, περὶ Φορωνέως τε τοῦ πρώτου
λεχθέντος καὶ Νιόβης, καὶ μετὰ τὸν κατακλυσμὸν αὐτὸν περὶ

ὀνομαστός -ή -όν	famous, renowned
πράξις -εως ἢ	achievement
φθορά -ῆς ἢ	destruction
ἐργάζομαι <i>pf</i> εἰργάσμαι	I accomplish
33 διαρκέω διήρκεσα	I last, I endure
διακούω <i>pf</i> διακήκοα	I hear all through
Δέλτα τό	Delta
κορυφή -ῆς ἢ	crown, head (<i>of Delta</i>)
σχίζω	I split
37 Νεῖλος -ου ὁ	River Nile
ῥεῦμα -ατος τό	stream
Σαΐτικός -ή -όν	Saitic
νομός -οῦ ὁ	province
Σάις -ιος ἢ	Sais (<i>city in Egypt</i>)
38 Ἄμασις -ιδος ὁ	Amasis (<i>sixth-century BC Egyptian king</i>)
ἀρχηγός -οῦ ὁ	founder
Αἰγυπτιστί	in Egyptian
τοῦνομα	(<i>crasis of τὸ ὄνομα</i>)
Νηίθ	Neith
40 Ἑλληνιστί	in Greek
φιλαθηναῖος -ον	pro-Athenian
οἰκεῖος -α -ον	related
ἔντιμος -ον	honoured
ἀνερωτάω	I question
44 ἐμπειρός -ον	experienced
ὡς ἔπος εἶπεῖν	so to speak
ἀνευρίσκω ἀνεῦρον	I discover
Φορωνεύς -έως ὁ	Phoroneus (<i>regarded here as the first man, equivalent to Adam</i>)
48 Νιόβη -ης ἢ	Niobe (<i>daughter of Phoroneus and founding mother by Zeus of the Argive race</i>)
κατακλυσμός -οῦ ὁ	flood

50 Δευκαλίωνος καὶ Πύρρας ὡς διεγένοντο μυθολογεῖν, καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν γενεαλογεῖν, καὶ τὰ τῶν ἐτῶν οἷς ἔλεγεν πειραῖσθαι διαμνημονεύω τοὺς χρόνους ἀριθμεῖν· καὶ τινα εἰπεῖν τῶν ἱερέων εὖ μάλα παλαιόν· ὧ Σόλων, Σόλων, Ἕλληνες ἀεὶ παῖδές ἐστε, γέρον δὲ Ἕλλην οὐκ ἔστιν· ἀκούσας οὖν, ἴπῳ τί τοῦτο λέγεις; φάναι· νέοι ἐστέ, εἰπεῖν, τὰς ψυχὰς πάντες· οὐδεμίαν γὰρ ἐν αὐταῖς ἔχετε δι' ἀρχαίαν ἀκοήν παλαιὰν δόξαν οὐδὲ μάθημα χρόνῳ πολίων οὐδέν. τὸ δὲ τούτων αἴτιον τόδε. πολλὰ κατὰ πολλὰ φθοραὶ γεγόνασιν ἀνθρώπων καὶ ἔσσονται, πυρὶ μὲν καὶ ὕδατι μέγισται, μυρίοι δὲ ἄλλοις ἕτεροι βραχύτεροι. τὸ γὰρ οὖν καὶ παρ' ὑμῖν λεγόμενον, ὡς ποτε Φαέθων Ἥλιου παῖς τὸ τοῦ πατρὸς ἄρμα ξεύξας διὰ τὸ μὴ δυνατὸς εἶναι κατὰ τὴν τοῦ πατρὸς ὁδὸν ἐλαύνειν τὰ τ' ἐπὶ γῆς συνέκαυσεν καὶ αὐτὸς κεραυνωθεὶς διεφθάρη, τοῦτο μύθου μὲν σχῆμα ἔχον λέγεται, τὸ δὲ ἀληθές ἐστι τῶν περὶ γῆν κατ' οὐρανὸν ἰόντων παράλλαξις καὶ διὰ μακρῶν χρόνων γιγνομένη τῶν ἐπὶ γῆς πυρὶ πολλῷ φθορά.'

Δευκαλίων -ωνος ὁ	Deucalion (<i>flood survivor - the Noah of Greek myth</i>)
Πύρρα -ας ἡ	Pyrrha (<i>wife of Deucalion</i>)
διαγίγνομαι	I survive
μυθολογέω	I tell a story
50 γενεαλογέω	I trace the genealogy (of)
διαμνημονεύω	I mention
ἀριθμέω	I count
ψυχή -ῆς ἡ	mind
ἀκοή -ῆς ἡ	(<i>here</i>) tradition
55 μάθημα -ατος τό	learning
πολιός -ά -όν	aged by time (<i>lit grey-haired</i>)
φθορά -ᾶς ἡ	destruction
μυρίος -α -ον	countless
βραχύς -εῖα -ύ	brief
59 Φαέθων -οντος ὁ	Phaethon (<i>son of sun god Helios</i>)
ζεύγνυμι ἔξευξα	I yoke
συγκαίω συνέκαυσα	I burn up
κεραυνόω	
<i>aor pass</i> ἐκεραυνώθην	I strike with a thunderbolt
62 σχῆμα -ατος τό	form
παράλλαξις ἡ	deviation

The priest goes on to describe the unusual geographical conditions of Egypt, the antiquity of its traditions, and the contrasts between Egyptian and Athenian lifestyles: in effect a reworking in reverse of Herodotus, who had described Egyptian customs through Greek eyes. In the following section he returns the story of Atlantis.

- 65 “πολλὰ μὲν οὖν ὑμῶν καὶ μεγάλα ἔργα τῆς πόλεως τῆδε γεγραμμένα
θαυμάζεται, πάντων μὴν ἐν ὑπερέχει μεγέθει καὶ ἀρετῇ. λέγει γὰρ τὰ
γεγραμμένα ὅσῃν ἡ πόλις ὑμῶν ἔπαυσέν ποτε δύνανιν ὑβρῶν
πορευομένην ἅμα ἐπὶ πᾶσαν Εὐρώπην καὶ Ἀσίαν, ἔξωθεν
ὀρμηθεῖσαν ἐκ τοῦ Ἀτλαντικοῦ πελάγους. τότε γὰρ πορεύσιμον ἦν
70 τὸ ἐκεῖ πέλαγος. νῆσον γὰρ πρὸ τοῦ στόματος εἶχεν ὃ καλεῖτε, ὡς
φατε, ὑμεῖς Ἡρακλέους στήλας, ἡ δὲ νῆσος ἅμα Λιβύης ἦν καὶ
Ἀσίας μείζων, ἐξ ἧς ἐπιβατὸν ἐπὶ τὰς ἄλλας νήσους τοῖς τότε
ἐγίνετο πορευομένοις, ἐκ δὲ τῶν νήσων ἐπὶ τὴν καταντικρὺ πᾶσαν
ἤπειρον τὴν περὶ τὸν ἀληθινὸν ἐκεῖνον πόντον. τάδε μὲν γὰρ, ὅσα
75 ἐντὸς τοῦ στόματος οὐ λέγομεν, φαίνεται λιμὴν στένον τινα ἔχων
εἴσπλουν. ἐκεῖνο δὲ πέλαγος ὄντως ἢ τε περιέχουσα αὐτὸ γῆ
παντελῶς ἀληθῶς ὀρθότατ’ ἂν λέγοιτο ἤπειρος. ἐν δὲ δὴ τῇ
Ἀτλαντίδι νήσῳ ταύτῃ μεγάλη συνέστη καὶ θαυμαστὴ δύναμις
βασιλέων, κρατοῦσα μὲν ἀπάσης τῆς νήσου, πολλῶν δὲ ἄλλων
80 νήσων καὶ μερῶν τῆς ἠπείρου· πρὸς δὲ τούτοις ἔτι τῶν ἐντὸς τῆδε
Λιβύης μὲν ἤρχον μέχρι πρὸς Αἴγυπτον, τῆς δὲ Εὐρώπης μέχρι
Τυρρηνίας. αὕτη δὴ πᾶσα συναθροισθεῖσα εἰς ἐν ἡ δύναμις τὸν τε
παρ’ ὑμῖν καὶ τὸν παρ’ ἡμῖν καὶ τὸν ἐντὸς τοῦ στόματος πάντα τόπον

τῆδε	here
μὴν	however
ὑπερέχω	I stand out
μέγεθος -ους τό	importance
67 ὑβρις -εως ἡ	insolence, arrogance
Εὐρώπη -ης ἡ	Europe
Ἀσία -ας ἡ	Asia
ἔξωθεν	from outside
ὀρμάω <i>aor pass</i> ὀρμήθην	I send out
69 Ἀτλαντικός -ῆ -όν	Atlantic
πέλαγος -ους τό	ocean
πορεύσιμος -ον	navigable
Ἡρακλῆς -έους ὁ	Heracles
στήλη -ης ἡ	pillar (‘ <i>Pillars of Hercules</i> ’ = <i>Straits of Gibraltar</i>)
71 Λιβύη -ης ἡ	Libya
ἐπιβατός -ῆ -όν	giving access
καταντικρὺ	opposite
ἀληθινός -ῆ -όν	genuine
πόντος -ου ὁ	sea
76 εἴσπλους -ου ὁ	entrance
ὄντως	truly
περιέχω	I surround
παντελῶς	entirely
Ἀτλαντίς -ίδος ἡ	Atlantis
78 συνίστημι συνέστην	I come together, I arise
θαυμαστός -ῆ -όν	remarkable
ἐντός	inside
Τυρρηνία -ας ἡ	Etruria (<i>region of central Italy</i>)
συναθροίζω	
82 <i>aor pass</i> συνηθροίσθην	I gather together

85 μιᾶ ποτὲ ἐπεχειρήσεν ὀρμῇ δουλοῦσθαι. τότε οὖν ὑμῶν, ᾧ Σόλων, τῆς
πόλεως ἢ δύναμις εἰς ἅπαντας ἀνθρώπους διαφανῆς ἀρετῆ τε καὶ
ῥώμῃ ἐγένετο· πάντων γὰρ προσῆσασα εὐψυχία καὶ τέχναις ὅσαι κατὰ
πόλεμον, τὰ μὲν τῶν Ἑλλήνων ἡγουμένη, τὰ δ' αὐτῆ μονωθεῖσα ἐξ
ἀνάγκης τῶν ἄλλων ἀποστάντων, ἐπὶ τοὺς ἐσχάτους κινδύνους,
90 κρατήσασα μὲν τῶν ἐπιόντων τρόπαιον ἔστησεν, τοὺς δὲ μήπω
δεδουλωμένους διεκώλυσεν δουλωθῆναι, τοὺς δ' ἄλλους, ὅσοι
κατοικοῦμεν ἐντὸς ὄρων Ἡρακλείων, ἀφθόνως ἅπαντας ἠλευθέρωσεν.
ὑστέρῳ δὲ χρόνῳ σεισμῶν ἐξαισίων καὶ κατακλυσμῶν γενομένων,
μιᾶς ἡμέρας καὶ νυκτὸς χαλεπῆς ἐπελθούσης, τό τε παρ' ὑμῖν
μάχιμον πᾶν ἄθροον ἔδυν κατὰ γῆς, ἢ τε Ἀτλαντὶς νῆσος ὡσαύτως
95 κατὰ τῆς θαλάττης δῦσα ἠφανίσθη· διό καὶ νῦν ἄπορον καὶ
ἀδιερεύνητον γέγονεν τοῦκεῖ πέλαγος, πηλοῦ κάριτα βραχέος
ἐμποδῶν ὄντος, ὃν ἡ νῆσος ἴζομένη παρέσχετο.”

ἐπιχειροῦ	I try
ὀρμή -ῆς ἢ	attack, onslaught
διαφανῆς -ἑς	plain for all to see
ῥώμη -ῆς ἢ	strength
86 προίσταμαι	I excel
εὐψυχία -ας ἢ	courage
μονῶ <i>aor pass</i> ἐμονώθη	I leave alone, I abandon
ἔπειμι	I attack, I invade
μήπω	not yet
91 κατοικέω	I live
ὄρος -ου ὁ	boundary
ἀφθόνως	generously, unstintingly
σεισμός -οῦ ὁ	earthquake
ἐξαισίος -ον	extraordinary
92 κατακλυσμός -οῦ ὁ	flood
μάχιμος -ον	fighting
ἄθροος -ῆ -ον	altogether
δύω ἔδυν	I sink
ὡσαύτως	likewise
95 ἀφανίζω	
<i>aor pass</i> ἠφανίσθη	I obliterate
διό	therefore
ἄπορος -ον	impassable
ἀδιερεύνητος -ον	unable to be explored
96 τοῦκεῖ	(<i>crisis of</i> τὸ ἐκεῖ)
πηλός -οῦ ὁ	mud
κάριτα	very
βραχύς -εῖα -ύ	(<i>here</i>) close below the surface
ἐμποδῶν	in the way
97 ἴζομαι	(<i>here</i>) I sink down

Reading 9:**A Spartan Childhood**

Plutarch in his *Lycurgus* describes the founder of the political, educational and military system which made Sparta unique for its conformist efficiency and prowess. Myths abounded: few other Greeks went to Sparta, and Plutarch was writing about 100 AD, eight centuries or more after the events he describes. The system probably in fact evolved over time, but perhaps there was one influential legislator at the point when the Spartans enslaved the people of Messenia, containable only by single-minded militarism. In this passage Plutarch describes the notoriously harsh treatment to which young Spartans were subjected (16-18).

τὸ δὲ γεννηθὲν οὐκ ἦν κύριος ὁ γεννήσας τρέφειν, ἀλλ' ἔφερε λαβῶν εἰς
 τόπον τινὰ λέσχην καλούμενον, ἐν ᾧ καθήμενοι τῶν φυλετῶν οἱ
πρεσβύτατοι καταμάθοντες τὸ παιδάριον, εἰ μὲν εὐπαγῆς εἶη καὶ
 5 ῥωμαλέον, τρέφειν ἐκέλευον, κλήρον αὐτῶ τῶν ἐνακισχιλίων
προσνείμαντες. εἰ δ' ἀγεννῆς καὶ ἄμορφον, ἀπέπεμπον εἰς τὰς λεγομένας
Ἀποθέτας, παρὰ Ταύγετον βαραθρόδη τόπον, ὡς οὔτε αὐτῶ ζῆν ἄμεινον
 ὄν οὔτε τῇ πόλει τὸ μὴ καλῶς εὐθύς ἐξ ἀρχῆς πρὸς εὐεξίαν καὶ ῥώμην
πεφυκός. ὅθεν οὐδὲ ὕδατι τὰ βρέφη, ἀλλ' οἴνῳ περιέλουον αἱ γυναῖκες,
 10 βάσανον τινὰ ποιούμεναι τῆς κράσεως αὐτῶν. λέγεται γὰρ ἐξίστασθαι τὰ
ἐπιληπτικὰ καὶ νοσώδη πρὸς τὸν ἄκρατον ἀποσφακελίζοντα, τὰ δ' ὑγιεινὰ

γεννάω <i>aor pass</i> ἐγεννήθην	I beget, I father
κύριος -α -ον	having power
τρέφω	I rear, I bring up
λέσχη -ης ἡ	assembly hall
2 καθήμεαι	I sit
φυλέτης -ου ὁ	tribesman
πρεσβύτατος -η -ον	eldest
καταμανθάνω κατεμαθον	I examine
παιδάριον -ου τό	infant
3 εὐπαγῆς -ές	sturdy
ῥωμαλέος -α -ον	strong
κλήρος -ου ὁ	plot of land
ἐνακισχίλιοι -αι -α	9000 (<i>traditional number of Spartan citizens</i>)
προσνέμω προσένειμα	I assign
5 ἀγεννῆς -ές	ill-born
ἄμορφος -ον	deformed
Ἀποθέται -ων αἱ	Apothetae (<i>lit disposal place</i>)
Ταύγετον -ου τό	Mount Taygetus (<i>range towering above Sparta</i>)
βαραθρόδης -ες	full of chasms
7 εὐεξία -ας ἡ	good state, health
ῥώμη -ης ἡ	strength
φύω <i>pf</i> πέφυκα	I grow
βρέφος -ους τό	baby
περιλούω	I bathe
9 βάσανος -ου ἡ	test
κράσις -εως ἡ	constitution (<i>lit mixture, i.e. of elements in the body</i>)
ἐξίσταμαι	I lose my senses (<i>lit stand outside myself</i>)
ἐπιληπτικός -ή -όν	epileptic
νοσώδης -ες	sickly
10 ἄκρατος -ον	strong, unmixed (<i>understand wine</i>)
ἀποσφακελίζω	I fall into convulsions
ὑγιεινός -ή -όν	healthy

μᾶλλον στομοῦσθαι καὶ κρατύνεσθαι τὴν ἔξιν. ἦν δὲ περὶ τὰς τροφούς
ἐπιμέλειά τις μετὰ τέχνης, ὥστ' ἄνευ σπαργάνων ἐκτρεφούσας τὰ βρέφη
 τοῖς μέλεσι καὶ τοῖς εἵδεσιν ἐλευθέρια ποιεῖν, ἔτι δὲ εὐκόλα ταῖς διαίταις
 καὶ ἄσικχα καὶ ἄθαμβῆ σκότου καὶ πρὸς ἐρημίαν ἄφοβα καὶ ἄπειρα
 15 δυσκολίας ἀγεννοῦς καὶ κλαυθμυρισμῶν. διό καὶ τῶν ἔξωθεν ἔνιοι τοῖς
 τέκνοις Λακωνικὰς ἔωνοῦντο τίτθας.

τοὺς δὲ Σπαρτιατῶν παιδας οὐκ ἐπὶ ὠνητοῖς οὐδὲ μισθίοις ἐποιήσατο
παιδαγωγοῖς ὁ Λυκοῦργος, οὐδ' ἐξῆν ἐκάστῳ τρέφειν οὐδὲ παιδεύειν ὡς
 ἐβούλετο τὸν υἱόν, ἀλλὰ πάντας εὐθὺς ἑπταετείς γενομένους
 20 παραλαμβάνων αὐτοὺς εἰς ἀγέλας κατελόχιζε, καὶ συννόμους ποιῶν καὶ
συντρόφους μετ' ἀλλήλων εἶθιξε συμπαίξειν καὶ συσχολάζειν. ἄρχοντα

στομόω	I harden
κρατύνω	I strengthen
ἔξις -εως ἢ	condition
τροφός -οῦ ἢ	nurse
12 ἐπιμέλεια -ας ἢ	care, concern
σπάργανα -ων τά	swaddling clothes
μέλος -ους τό	limb
εἶδος -ους τό	figure
ἐλευθέριος -α -ον	free
13 εὐκόλος -ον	contented
δίαιτα -ης ἢ	diet, daily regime
ἄσικχος -ον	not fussy about food
ἄθαμβής -ές	not scared
ἐρημία -ας ἢ	solitude, being left alone
14 ἄφοβος -ον	fearless
ἄπειρος -ον	without experience of
δυσκολία -ας ἢ	peevishness
ἀγεννής -ές	ignoble
κλαυθμυρισμός -οῦ ὁ	whining
15 διό	for that reason
ἔξωθεν	from outside, from other states
ἔνιοι -αι -α	some
Λακωνικός -ή -όν	Spartan
ἠνέομαι	I buy
16 τίτθη -ης ἢ	nurse
Σπαρτιάτης -ου ὁ	Spartan citizen
ὠνητός -ή -όν	bought
μισθιος -α -ον	hired
παιδαγωγός -οῦ ὁ	tutor (<i>elderly male slave looking after children</i>)
18 Λυκοῦργος -ου ὁ	Lycurgus
ἑπταετής -ές	seven years old
παραλαμβάνω	I take over, I take with me
ἀγέλη -ης ἢ	company
καταλοχίζω	I enrol (someone)
20 σύννομος -ον	feeding together
σύντροφος -ον	brought up together
ἐθίζω	I accustom (someone)
συμπαίζω	I play together
συσχολάζω	I learn together

25 δ' αὐτοῖς παρίστατο τῆς ἀγέλης τὸν τῷ φρονεῖν διαφέροντα καὶ
θυμοειδέστατον ἐν τῷ μάχεσθαι καὶ πρὸς τοῦτον ἀφεώρων καὶ
προστάττοντος ἠκροῶντο καὶ κολάζοντος ἐκαρτέρουν, ὥστε τὴν παιδείαν
εἶναι μελέτην εὐπειθείας. ἐπεσκόπουν δὲ οἱ πρεσβύτεροι παίζοντας
αὐτούς, καὶ τὰ πολλὰ μάχας τινὰς ἐμβάλλοντες ἀεὶ καὶ φιλονεικίας, οὐ
παρέργως κατεμάνθανον ὁποῖός ἐστι τὴν φύσιν ἕκαστος αὐτῶν πρὸς τὸ
τολμᾶν καὶ μὴ φυγομαχεῖν ταῖς ἀμίλλαις.

30 γράμματα μὲν οὖν ἔνεκα τῆς χρείας ἐμάνθανον· ἡ δ' ἄλλη πᾶσα παιδεία
πρὸς τὸ ἄρχεσθαι καλῶς ἐγίνετο καὶ καρτερεῖν πονοῦντα καὶ νικᾶν
μαχόμενον. διὸ καὶ τῆς ἡλικίας προερχομένης ἐπέτεινον αὐτῶν τὴν
ἄσκησιν, ἐν χρῶ τε κείροντες καὶ βαδίζειν ἀνυποδήτους παίζειν τε
γυμνοὺς ὡς τὰ πολλὰ συνεθίζοντες. γενόμενοι δὲ δωδεκαετείς ἄνευ
χιτῶνος ἤδη διετέλουν, ἐν ἱμάτιον εἰς τὸν ἐνιαυτὸν λαμβάνοντες,

παρίσταμαι	I put X (<i>acc</i>) in charge of Y (<i>dat</i>)
φρονέω	I am sensible, I have good judgement
διαφέρω	I stand out
θυμοειδής -ές	courageous
23 ἀφοράω <i>impf</i> ἀφεώρων	I keep my eyes on
προστάττω	I give orders
ἠκροάομαι	I obey
καρτερέω	I am strong, I endure
παιδεία -ας ἡ	training, education
25 μελέτη -ης ἡ	practice
εὐπειθεία -ας ἡ	obedience
ἐπισκοπέω	I watch, I oversee
πρεσβύτερος -α -ον	older
τὰ πολλά	often
26 φιλονεικία -ας ἡ	dispute
παρέργως	incidentally, cursorily
φύσις -εως ἡ	nature, disposition
φυγομαχέω	I shun battle
ἀμίλλα -ης ἡ	contest
29 γράμμα -ατος τό	letter (of the alphabet)
χρεία -ας ἡ	use
ἐγίνετο	(= ἐγίγνετο)
πονέω	I toil, I endure hardship
ἡλικία -ας ἡ	age
31 προέρχομαι	(<i>of time</i>) elapse, go forward
ἐπιτείνω	I extend, I increase
ἄσκησις -εως ἡ	exercise
χρῶς <i>dat</i> χρῶ ὁ	skin (<i>phrase implies</i> down to ...)
κείρω	I cut
32 ἀνυπόδητος -ον	unshod
συνεθίζω	I accustom (someone)
δωδεκαετής -ές	twelve years old
χιτῶν -ῶνος ὁ	cloak
διατελέω	I continue (<i>here implying</i> do X from that point on)
34 ἱμάτιον -ου τό	tunic
ἐνιαυτός -οῦ ὁ	year

- 35 αὐχμηροὶ τὰ σώματα καὶ λουτρῶν καὶ ἀλειμμάτων ἄπειροι· πλὴν ὀλίγας
ἡμέρας τινὰς τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς τοιαύτης φιλανθρωπίας μετεῖχον.
ἐκάθειδον δὲ ὄμοῦ κατ' Ἴλην καὶ ἀγέλην ἐπὶ στιβάδων, ἅς αὐτοῖς
συνεφόρου, τοῦ παρὰ τὸν Εὐρώταν πεφυκός καλάμου τὰ ἄκρα ταῖς
χερσὶν ἄνευ σιδήρου κατακλάσαντες.
- 40 ἤδη δὲ τοῖς τηλικούτοις ἐρασταὶ τῶν εὐδοκίμων νέων συνανεστρέφοντο
καὶ προσεῖχον οἱ πρεσβύτεροι, καὶ μᾶλλον ἐπιφοιτῶντες εἰς τὰ γυμνάσια,
καὶ μαχομένοις καὶ σκώπτουσιν ἀλλήλους παρατυγχάνοντες, οὐ παρέργως,
ἀλλὰ τρόπον τινὰ πάντες οἰόμενοι πάντων καὶ πατέρες εἶναι καὶ
παιδαγωγοὶ καὶ ἄρχοντες, ὥστε μήτε καιρὸν ἀπολείπεσθαι μήτε χωρίον
45 ἔρημον τοῦ νουθετοῦντος τὸν ἀμαρτάνοντα καὶ κολάζοντος. οὐ μὴν ἀλλὰ
καὶ παιδονόμος ἐκ τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἐτάττετο, καὶ κατ'
ἀγέλας αὐτοὶ προίσταντο τῶν λεγομένων εἰρένων ἀεὶ τὸν σωφρονέστατον
καὶ μαχιμώτατον (εἰρενας δὲ καλοῦσι τοὺς ἔτος ἤδη δεύτερον ἐκ παίδων
γεγονότας).

αὐχμηρός -ά -όν	hard and dry
λουτρόν -ου τό	bath
ἄλειμμα -ατος τό	ointment, oil
ἄπειρος -ον	without experience
36 φιλανθρωπία -ας ἡ	indulgence, amenity
ὄμοῦ	together
Ἴλη -ης ἡ	troop
ἀγέλη -ης ἡ	company
στιβάς -άδος ἡ	bed of rushes
38 συμφορέω	I gather
Εὐρώτας -α ὁ	River Eurotas (<i>Sparta lies in its fertile valley</i>)
φύω <i>pf</i> πέφυκα	I grow
κάλαμος -ου ὁ	reed
σίδηρος -ου ὁ	knife
39 κατακλάω κατέκλασα	I break off
τηλικούτος -αὐτή -οὔτο	at this age
ἐραστής -οῦ ὁ	lover
εὐδόκιμος -ον	reputable, distinguished
συναναστρέφομαι	I associate with (+ <i>dat</i>)
41 προσέχω	I pay attention (<i>lit apply, understanding τὸν νοῦν</i>)
ἐπιφοιτάω	I come frequently
γυμνάσιον -ου τό	exercise ground
σκώπτω	I make fun of
παρατυγχάνω	I happen to be present
42 παρέργως	incidentally, cursorily
οἶομαι	I think
παιδαγωγός -οῦ ὁ	tutor
ἀπολείπω	I leave
ἔρημος -η -ον	deprived of, without (+ <i>gen</i>)
45 νουθετέω	I advise, I warn
οὐ μὴν ἀλλὰ	and furthermore
παιδονόμος -ου ὁ	inspector <i>or</i> overseer of boys
προίσταμαι	I put myself under the command of (+ <i>gen</i>)
εἰρήν -ένος ὁ	eiren (<i>Spartan term for pack leader</i>)
48 μάχιμος -ον	warlike, good at fighting

- 50 οὗτος οὖν ὁ εἶρην, εἴκοσι ἔτη γεγονώς, ἄρχει τε τῶν ὑποτεταγμένων ἐν ταῖς μάχαις, καὶ κατ' οἶκον ὑπηρέταις χρῆται πρὸς τὸ δεῖπνον. ἐπιτάσσει δὲ τοῖς μὲν ἄδροις ξύλα φέρειν, τοῖς δὲ μικροτέροις λάχανα. καὶ φέρουσι κλέπτοντες, οἱ μὲν ἐπὶ τοὺς κῆπους βαδίζοντες, οἱ δὲ εἰς τὰ τῶν ἀνδρῶν συσιτία παρεισρέοντες εὖ μάλα πανούργως καὶ πεφυλαγμένως. ἂν δ' ἄλῳ,
- 55 πολλὰς λαμβάνει πληγὰς τῇ μάστιγι, ῥαθύμως δοκῶν κλέπτειν καὶ ἀτέχνως. κλέπτουσι δὲ καὶ τῶν σιτίων ὅ τι ἂν δύνωνται, μανθάνοντες εὐφυῶς ἐπιτίθεσθαι τοῖς καθεύδουσιν ἢ ῥαθύμως φυλάττουσιν. τῷ δὲ ἄλόντι ζημία πληγαὶ καὶ τὸ πεινῆν. γλίσχρον γὰρ αὐτοῖς ἐστὶ δεῖπνον, ὅπως δι' αὐτῶν ἀμυνόμενοι τὴν ἔνδειαν ἀναγκάζονται τολμᾶν καὶ
- 60 πανουργεῖν. οὕτω δὲ κλέπτουσι πεφροντισμένως οἱ παῖδες, ὥστε λέγεται τις ἤδη σκύμνον ἄλώπεκος κεκλοφῶς καὶ τῷ τριβωνίῳ περιστέλλων, σπαρασσόμενος ὑπὸ τοῦ θηρίου τὴν γαστέρα τοῖς ὄνυξι καὶ τοῖς ὀδοῦσι, ὑπὲρ τοῦ λαθεῖν ἐγκαρτερῶν ἀποθανεῖν.

ὑποτάσσω		
<i>pf pass</i> ὑποτέταγμα		I put under authority
ὑπηρέτης -ου ὁ		servant, attendant
ἐπιτάσσω		I instruct
52 ἄδρός -ά -όν		fully grown
ξύλον -ου τό		wood
λάχανον -ου τό		vegetable
κῆπος -ου ὁ		garden, orchard
συσιτίον -ου τό		mess, communal dining room
54 παρεισρέω		I creep in secretly
πανούργως		cunningly
πεφυλαγμένως		cautiously
ἀλίσκομαι ἑάλων		
(<i>here aor subj 3 sg</i>)		I am caught
55 πληγὴ -ῆς ἡ		blow
μάστιξ -ιγος ἡ		whip
ῥαθύμως		carelessly
ἀτέχνως		without skill
σιτίον -ου τό		food
57 εὐφυῶς		cleverly
ἐπιτίθεμαι		I attack (+ <i>dat</i>)
ζημία -ας ἡ		penalty
πεινάω		I go hungry
γλίσχρος -α -ον		scanty
59 ἔνδεια		lack (<i>here understand of food</i>)
πανουργέω		I am cunning
πεφροντισμένως		carefully, earnestly
σκύμνος -ου ὁ		cub
ἄλώπηξ -εκος ἡ		fox
61 τριβώνιον -ου τό		cloak
περιστέλλω		I wrap, I conceal
σπαρασσω		I tear at
θηρίον -ου τό		beast
γαστήρ -τρος ἡ		stomach
62 ὄνυξ -υχος ὁ		claw
ὀδούς -όντος ὁ		tooth
ἐγκαρτερέω		I endure, I withstand

Reading 10:**Anacharsis and Athletics**

Lucian was a Syrian Greek writing about 160 AD (the latest author represented in this book), when many people looked back with nostalgia to the great days of Greek history. Anacharsis is one of his 'imaginary conversations' which involve a range of historical and mythological characters from earlier literature. As in Herodotus and Plato, the Athenian Solon has the role of wise man and interpreter. Anacharsis himself also featured in Herodotus, as a sixth-century BC Scythian prince who travelled widely and acquired a reputation for wisdom. Here he is presented as a visitor to the Lyceum gymnasium in Athens unable to comprehend the value the Greeks attach to athletics, which Solon proceeds to explain and defend. (1-10)

AN. ταῦτα δὲ ὑμῖν, ὦ Σόλων, τίνος ἔνεκα οἱ νέοι ποιοῦσιν; οἱ μὲν αὐτῶν
περιπλεκόμενοι ἀλλήλους ὑποσκελίζουσιν, οἱ δὲ ἄγχουσι καὶ
λυγίζουσι καὶ ἐν τῷ πηλῷ συναναφύρονται κυλινδούμενοι ὥσπερ
σύες. καίτοι κατ' ἀρχὰς εὐθὺς ἀποδυσάμενοι (ἑώρων γάρ) λίπα τε
5 ἠλείψαντο καὶ κατέψησε μαλα εἰρηρικῶς ἄτερος τὸν ἕτερον ἐν τῷ
μέρει. μετὰ δὲ οὐκ οἶδ' ὅ τι παθόντες ῶθοῦσί τε ἀλλήλους
συννευκότες καὶ τὰ μέτωπα συναράττουσιν ὥσπερ οἱ κριοί. καὶ ἦν
ἰδοὺ ἀράμενος ἐκείνοσι τὸν ἕτερον ἐκ τοῖν σκελοῖν ἀφήκεν εἰς τὸ
ἔδαφος, εἴτ' ἐπικαταπεσῶν ἀνακύπτειν οὐκ ἔα, συνωθῶν κάτω εἰς τὸν
10 πηλόν. τέλος δὲ ἤδη περιπλέξας αὐτῷ τὰ σκέλη κατὰ τὴν γαστέρα

Σόλων -ωνος	ό	Solon
περιπλέκομαι		I wind myself round
ὑποσκελίζω		I trip (someone) up
ἄγχω		I throttle
3 λυγίζω		I twist (something/someone)
πηλός -οῦ	ό	mud
συναναφύρομαι		I wallow together
κυλινδέομαι		I roll around
σύς σός	ό/ή	pig
4 ἀποδύομαι		I undress
λίπα		thickly with oil
ἀλείφομαι		I anoint myself
καταψάω		I rub down
εἰρηρικῶς		peacefully
5 ἄτερος		(<i>crasis of</i> ὁ ἕτερος)
μετὰ		(<i>as adv</i>) afterwards
τί παθόντες		<i>lit</i> having suffered what? <i>i.e.</i> why ever do they ...?
ῶθέω		I push
συννεύω	<i>pf</i>	I lower my head
7 μέτωπον -ου	τό	forehead
συναράττω		I strike together
κριός -οῦ	ό	ram
ἦν		look!
ἐκείνοσι		that one there (-ί <i>suffix indicates pointing</i>)
8 σκέλος -ους	τό	leg
ἀφήμι		I throw
ἔδαφος -ους	τό	ground
ἀνακύπτω		I get up
κάτω		downwards
10 περιπλέκω		I wind (something) round
περιέπλεξα		stomach
γαστήρ -τρος	ή	

15 τὸν πῆχυν ὑποβαλὼν τῷ λαιμῷ ἄγχει ἄθλιον, ὁ δὲ παρακροτεῖ εἰς τὸν ὦμον, ἰκετεύων οἶμαι, ὡς μὴ τέλεον ἀποπνιγεῖν. καὶ οὐδὲ τοῦ ἐλαίου ἔνεκα φείδονται μὴ μολύνεσθαι, ἀλλ' ἀφανίσαντες τὸ χρίσμα καὶ τοῦ βορβόρου ἀναπλησθέντες ἐν ἰδρωτί ἅμα πολλῷ γέλωτα ἐμοὶ γοῦν παρέχουσιν ὥσπερ αἱ ἐγγέλυες ἐκ τῶν χειρῶν διολισθαίνοντες.

20 ἕτεροι δὲ ἐν τῷ αἰθρίῳ τῆς αὐλῆς τὸ αὐτὸ τοῦτο δρωσιν, οὐκ ἐν πηλῷ οὐτοί γε, ἀλλὰ ψάμμον ταύτην βαθεῖαν ὑποβαλόμενοι ἐν τῷ ὀρύγματι πάττουσιν τε ἀλλήλους καὶ αὐτοὶ ἐκόντες ἐπαμῶνται τὴν κόνιν ἀλεκτρούωνων δίκην, ὡς ἀφυκτότεροι εἶεν ἐν ταῖς συμπλοκαῖς, οἶμαι, τῆς ψάμμου τὸν ὄλισθον ἀφαιρούσης καὶ βεβαιότεραν ἐν ξηρῷ παρεχούσης τὴν ἀντίληψιν.

πήχυς -εως ὁ	forearm
λαιμός -οῦ ὁ	throat
ἄγχω	I throttle
ἄθλιος -α -ον	poor, wretched
11 παρακροτέω	I slap
ὦμος -ου ὁ	shoulder
ἰκετεύω	I beg
οἶμαι	I think
τέλεον	completely
12 ἀποπνίγω	
<i>aor pass</i> ἀπεπνίγην	I strangle
ἔλαιον -ου τό	olive oil
φείδομαι	<i>lit</i> I spare, (+ μή + <i>inf</i>) I avoid (doing X)
μολύνομαι	I get dirty
13 ἀφανίζω ἠφάνισα	I remove
χρίσμα -ατος τό	oil rubbed on
βορβόρος -ου ὁ	mud
ἀναπίμπλημι	
<i>aor pass</i> ἀνεπλήσθην	<i>lit</i> I fill up, <i>here</i> I plaster with
14 ἰδρῶς -ῶτος ὁ	sweat
γέλως -ωτος ὁ	object of laughter
ἔγγελυς -υος ἡ	eel
διολισθαίνω	I slip through
αἰθρίον -ου τό	uncovered part
16 αὐλή -ῆς ἡ	courtyard
πηλός -οῦ ὁ	mud
ψάμμος -ου ἡ	sand
ὀρύγμα -ατος τό	pit
πάττω	I sprinkle
18 ἐπαμάομαι	I scrape together
κόνις -εως ἡ	dust
ἀλεκτρούων -όνος ὁ	cock
δίκην	(<i>folll gen</i>) <i>lit</i> according to the just behaviour of, <i>i.e.</i> like
19 ἀφυκτος -ον	unable to escape
συμπλοκή -ῆς ἡ	close encounter
ὄλισθος -ου ὁ	slipperiness
ξηρός -ά -όν	dry
ἀντίληψις -εως ἡ	grip

οἱ δὲ ὀρθοστάδην κεκονιμένοι καὶ αὐτοὶ παίουσιν ἀλλήλους
 προσπεσόντες καὶ λακτίζουσιν. οὕτοσί γοῦν καὶ τοὺς ὀδόντας ἔοικεν
ἀποπτύσειν ὁ κακοδαίμων, οὕτως αἵματος αὐτῷ καὶ ψάμμου
 25 ἀναπέπλησται τὸ στόμα, πύξ, ὡς ὄρας, παταχθέντος εἰς τὴν γνάθον.
 ἀλλ' οὐδὲ ὁ ἄρχων οὕτοσί διίστησιν αὐτοὺς καὶ λύει τὴν μάχην
 (τεκμαίρομαι γὰρ τῇ πορφυρίδι τῶν ἀρχόντων τινὰ τοῦτον εἶναι) ὁ δὲ
 καὶ ἐποτρύνει καὶ τὸν πατάξαντα ἐπαινεῖ.

30 ἄλλοι δὲ ἀλλαχόθι πάντες ἐγκονοῦσιν καὶ ἀναπηδῶσιν ὥσπερ θέοντες
 ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μένοντες καὶ εἰς τὸ ἄνω συναλλόμενοι λακτίζουσιν
 τὸν ἄερα. ταῦτα οὖν ἐθέλω εἰδέναι τίνος ἀγαθοῦ ἂν εἴη ποιεῖν· ὡς
 ἔμοιγε μανία μᾶλλον εἰκέναι δοκεῖ τὸ πρᾶγμα, καὶ οὐκ ἔστιν ὅστις
 ἂν ῥαδίως μεταπείσειέ με ὡς οὐ παραπαίουσιν οἱ ταῦτα δρῶντες.

35 ΣΩ. καὶ εἰκότως, ὦ Ἀνάχαρσι, τοιαυτὰ σοι τὰ γιγνόμενα φαίνεται, ξένα
 γε ὄντα καὶ πάμπλου τῶν Σκυθικῶν ἔθων ἀπάδοντα, καθάπερ καὶ

ὀρθοστάδην	standing upright
κονίω <i>pf pass</i> κεκόνιμαι	I cover with dust
παίω	I hit
λακτίζω	I kick
23 ὀδούς -όντος ὁ	tooth
ἔοικα (<i>pf with pres sense</i>)	I seem likely (to, + <i>inf</i>)
ἀποπτύω	I spit out
κακοδαίμων -ον	unlucky
ἀναπίμπλημι	
25 <i>pf pass</i> ἀναπέπλημαι	I fill up
πύξ	with the fist
πατάσσω	
<i>aor pass</i> ἐπατάχθην	I strike
γνάθος -ους ἡ	jaw
26 ἄρχων -οντος ὁ	official
διίστημι	I make stand apart
λύω	(<i>here</i>) I break up
τεκμαίρομαι	I infer
πορφυρίς -ίδος ἡ	purple cloak
28 ἐποτρύνω	I urge on
ἀλλαχόθι	in other places
ἐγκονέω	I exert myself
θέω	I run
ἄνω	upwards
30 συνάλλομαι	I leap together
ἄηρ -έρος ὁ	air
μεταπέιθω μετέπεισα	I change someone's mind
παραπαίω	I am out of my mind
εἰκότως	reasonably
34 Ἀνάχαρσις -εως ὁ	Anacharsis
πάμπλου	very much
Σκυθικός -ή -όν	Scythian (<i>from Scythia, roughly modern southern Russia</i>)
ἔθος -ους τό	custom
35 ἀπάδω	I am out of tune with (+ <i>gen</i>)
καθάπερ	just as

40 ὑμῖν πολλὰ εἰκὸς εἶναι μαθήματα καὶ ἐπιτηδεύματα τοῖς Ἑλλησιν ἡμῖν ἀλλόκοτα εἶναι δόξαντα ἄν, εἴ τις ἡμῶν ὥσπερ σὺ νῦν ἐπισταίη αὐτοῖς. πλὴν ἀλλὰ θάρρει, ᾧγαθέ. οὐ γὰρ μανία τὰ γιγνόμενά ἐστιν οὐδ' ἐφ' ὑβρεί οὗτοι παίουσιν ἀλλήλους καὶ κυλίουσιν ἐν τῷ πηλῷ ἢ ἐπιπάττουσιν τὴν κόνιν, ἀλλ' ἔχει τινὰ χρείαν οὐκ ἀτεροπῆ τὸ πρᾶγμα καὶ ἀκμῆν οὐ μικρὰν ἐπάγει τοῖς σώμασιν· ἦν γοῦν ἐνδιατροίψης, ὥσπερ οἶμαί σε ποιήσιν, τῇ Ἑλλάδι, οὐκ εἰς μακρὰν εἰς καὶ αὐτὸς ἔση τῶν πεπηλωμένων ἢ κεκοιμένων· οὕτω σοι τὸ πρᾶγμα ἡδύ τε ἅμα καὶ λυσιτελές εἶναι δόξει.

45 AN. ἄπαγε, ᾧ Σόλων, ὑμῖν ταῦτα γένοιτο τὰ ᾠφέλιμα καὶ τερπνά, ἐμὲ δὲ εἴ τις ὑμῶν τοιοῦτό τι διαθείη, εἴσεται ὡς οὐ μάτην παρεζώσμεθα τὸν ἀκινάκην. ἀτάρ εἶπέ μοι, τί ὄνομα ἔθεσθε τοῖς γιγνομένοις, ἢ τί φῶμεν ποιεῖν αὐτούς;

50 ΣΩ. ὁ μὲν χῶρος αὐτός, ᾧ Ἀνάχαρσι, γυμνάσιον ὑφ' ἡμῶν ὀνομάζεται καὶ ἔστιν ἱερὸν Ἀπόλλωνος τοῦ Λυκείου. καὶ τὸ ἄγαλμα δὲ αὐτοῦ ὄρας, τὸν ἐπὶ τῇ στήλῃ κεκλιμένον, τῇ ἀριστερᾷ μὲν τὸ τόξον

μάθημα -ατος τό	art, doctrine
ἐπιτηδεύμα -ατος τό	practice
ἀλλόκοτος -ον	strange
ἐφίστημι	
37 (<i>aor opt 3 sg ἐπισταίη</i>)	I pause and look at (+ <i>dat</i>)
ᾧγαθέ	(<i>crasis of ᾧ ἀγαθέ</i>)
ὑβρις -εως ἢ	violence, brutality
παίω	I hit
κυλίω	I wallow
40 ἐπιπάττω	I sprinkle on
χρεία -ας ἢ	usefulness
ἀτεροπῆς -ές	unpleasant
ἀκμή -ῆς ἢ	vigour, strength
ἐνδιατροίβω ἐνδιέτριψα	I spend time in (+ <i>dat</i>)
42 οὐκ εἰς μακρὰν	before long
πηλόομαι <i>pf</i> πεπήλωμαι	I wallow in the mud
λυσιτελής -ές	profitable
ἄπαγε	get away with you!
ᾠφέλιμος -ον	useful
46 τερπνός -ή -όν	pleasant
διατίθημι	
(<i>aor opt 3 sg διαθείη</i>)	I treat
παραζώννυμι	
<i>pf pass</i> παρέζωσμαι	I fasten to my belt
49 ἀκινάκης -ου ὁ	dagger
ἀτάρ	but
γυμνάσιον -ου τό	gymnasium
ὀνομάζω	I call
Ἀπόλλων -ωνος ὁ	Apollo
50 Λύκειος	Lyceian (<i>title of Apollo, variously explained as wolf god/from Lycia/god of light</i>)
ἄγαλμα -ατος τό	statue
στήλη -ης ἢ	pillar
κλίνω <i>pf pass</i> κέκλιμαι	I lean (something)

ἔχοντα, ἢ δεξιὰ δὲ ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἀνακεκλασμένη ὥσπερ ἐκ
καμάτου μακροῦ ἀναπαύομενον δείκνυσι τὸν θεόν. τῶν γυμνασμάτων
 55 παλαίουσι καὶ αὐτοί, τὸ δὲ παίειν ἀλλήλους ὀρθοστάδην
παγκρατιάζειν λέγομεν. καὶ ἄλλα δὲ ἡμῖν ἐστὶ γυμνάσια τοιαῦτα
πυγμῆς καὶ δίσκου καὶ τοῦ ὑπεράλλεσθαι, ὧν ἀπάντων ἀγῶνας
προτίθεμεν, καὶ ὁ κρατήσας ἀριστος εἶναι δοκεῖ τῶν καθ' αὐτὸν καὶ
ἀναιρεῖται τὰ ἄθλα.

60 AN. τὰ δὲ ἄθλα τίνα ὑμῖν ταῦτά ἐστιν;

ΣΩ. Ὀλυμπίασι μὲν στέφανος ἐκ κότινου, Ἴσθμοῖ δὲ ἐκ πίτυος, ἐν Νεμέα
 δὲ σελίνων πεπλεγμένους, Πυθοῖ δὲ μῆλα τῶν ἱερῶν τοῦ θεοῦ, παρ'
 ἡμῖν δὲ τοῖς Παναθηναίοις τὸ ἔλαιον τὸ ἐκ τῆς μορίας. τί ἐγέλασας,
 ὦ Ἀνάχαρσι· ἢ διότι μικρὰ σοι εἶναι ταῦτα δοκεῖ;

65 AN. οὐκ, ἀλλὰ πάνσεμνα. ὦ Σόλων, κατέλεξας τὰ ἄθλα καὶ ἄξια τοῖς τε
διαθεῖσιν αὐτὰ φιλοτιμείσθαι ἐπὶ τῇ μεγαλοδωρεᾷ καὶ τοῖς ἀγωνισταῖς

ἀνακλάω		
<i>pf pass</i> ἀνακέκλασμαι		I bend back
κάματος -ου ὁ		exertion
ἀναπαύομαι		I rest
53 γύμνασμα -ατος τό		athletic exercise
πάλη -ης ἡ		wrestling
παλαίω		I wrestle
ὀρθοστάδην		standing upright
παγκρατιάζω		I take part in the pancratium ('all-in'
56		<i>boxing/wrestling)</i>
γυμνάσια -ων τά		athletic exercises
πυγμή -ῆς ἡ		boxing
δίσκος -ου ὁ		discus
ὑπεράλλομαι		I jump
58 προτίθημι		I hold, I arrange
καθ' αὐτόν		in his own time
ἀναιρέομαι		I carry off
Ὀλυμπίασι		at Olympia, i.e. at the Olympic games
στέφανος -ου ὁ		wreath
61 κότινος -ου ὁ		wild olive
Ἴσθμοῖ		at the Isthmus (of Corinth), i.e. at the Isthmian games
πίτυς -υος ἡ		pine
Νεμέα -ας ἡ		Nemea (in the Peloponnese; Nemean games held there)
62 σέλινον -ου τό		parsley
πλέκω <i>pf pass</i> πέπλεγμαι		I plait, I weave together
Πυθοῖ		at Delphi (also called Pytho), i.e. at the Pythian games
μῆλον -ου τό		apple
63 Παναθηναία -ων τά		Panathenaea (Athenian festival including games)
μορία -ας ἡ		sacred olive
πάνσεμνος -ον		highly impressive (here ironic)
καταλέγω κατέλεξα		I list
διατίθημι <i>aor pple</i> διαθείς		I offer
66 φιλοτιμέομαι		I take pride
μεγαλοδωρεά -ᾶς ἡ		generous provision of gifts
ἀγωνιστής -ου ὁ		competitor

- αὐτοῖς ὑπερσπουδακέναι περὶ τὴν ἀναίρεσιν τῶν τηλικούτων, ὥστε μήλων ἕνεκα καὶ σελίνων τοσαῦτα προπονεῖν καὶ κινδυνεύειν ἀγχομένους πρὸς ἀλλήλων καὶ κατακλωμένους, ὡς οὐκ ἐνὸν
- 70 ἀπραγμόνως εὐπορῆσαι μῆλων ὅτῳ ἐπιθυμία ἢ σελίνῳ ἐστεφανῶσθαι ἢ πίτυι μῆτε πηλῶ καταχοριόμενον τὸ πρόσωπον μῆτε λακτιζόμενον εἰς τὴν γαστέρα ὑπὸ ἀνταγωνιστῶν.
- ΣΩ. ἀλλ', ὦ ἄριστε, οὐκ εἰς ψιλὰ τὰ διδόμενα ἡμεῖς ἀποβλέπομεν. ταῦτα μὲν γὰρ ἐστὶ σημεῖα τῆς νίκης καὶ γνωρίσματα οἵτινες οἱ
- 75 κρατήσαντες. ἡ δὲ παρακολουθοῦσα τούτοις δόξα τοῦ παντός ἀξία τοῖς νενικηκόσιν, ὑπὲρ ἧς καὶ λακτίζεσθαι καλῶς ἔχει τοῖς θηρωμένοις τὴν εὐκλειαν ἐκ τῶν πόνων. οὐ γὰρ ἀπονητί προσγένοιτο ἂν αὕτη, ἀλλὰ χρῆ τὸν ὀρεγόμενον αὐτῆς πολλὰ τὰ δυσχερῆ ἀνασχόμενον ἐν τῇ ἀρχῇ τότ' ἤδη τὸ λυσιτελές καὶ ἡδὺ τέλος ἐκ τῶν
- 80 καμάτων περμένειν.
- ΑΝ. τοῦτο φῆς, ὦ Σόλων, τὸ τέλος ἡδὺ καὶ λυσιτελές, ὅτι πάντες αὐτοὺς ὄψονται ἐστεφανωμένους καὶ ἐπὶ τῇ νίκῃ ἐπαινέσονται πολὺ πρότερον

ὑπερσπουδάζω	
<i>pf</i> ὑπερσπούδακα	I get very enthusiastic
ἀναίρεσις -εως ἢ	winning, carrying off
τηλικούτος -αῦτη -οὔτο	such great
68 μήλον -ου τό	apple
σέλινον -ου τό	parsley
προπονεῶ	I toil beforehand
κατακλάω	I smash up
ἔνεστι <i>acc absolute</i> ἐνόν	it is possible
70 ἀπραγμόνως	without any trouble
εὐπορέω ἠὲ πόρησα	I get plenty
ἐπιθυμία -ας ἢ	desire
στεφανῶ	
<i>pf pass inf</i> ἐστεφανῶσθαι	I wreath, I crown with a wreath
71 πίτυς -υος ἢ	pine
καταχρίω	<i>lit</i> I anoint <i>here</i> I bedaub
πρόσωπον -ου τό	face
λακτίζω	I kick
ἀνταγωνιστής -οὔ τό	opponent
73 ψιλός -ή -όν	bare
ἀποβλέπω	I look at, I fix my attention on (<i>ἀπο-</i> because away from everything else)
σημεῖον -ου τό	sign
γνωρίσμα -ατος τό	token
75 παρακολουθέω	I go along with, I accompany (+ <i>dat</i>)
θηράω	I hunt, I pursue
εὐκλεία -ας ἢ	reputation
ἀπονητί	without hardship
ὀρέγομαι	I reach out for, I aim at (+ <i>gen</i>)
78 δυσχερῆς -ές	unpleasant
ἀνέχομαι ἀνεσχόμεν	I bear, I put up with
λυσιτελής -ές	profitable
κάματος -ου ὁ	exertion
περιμένω	I wait for, I expect

οἰκτεῖραντες ἐπὶ ταῖς πληγαῖς, οἱ δὲ εὐδαιμονήσουσιν ἀντὶ τῶν πόνων
μῆλα καὶ σέλινα ἔχοντες.

85 ΣΩ. ἄπειρος εἶ, φημί, τῶν ἡμετέρων ἔτι μετὰ μικρὸν δὲ ἄλλα σοι δόξει
περὶ αὐτῶν, ἐπειδὴν εἰς τὰς πανηγύρεις ἀπιὼν ὄρας τοσοῦτο πλῆθος
ἀνθρώπων συλλεγόμενον ἐπὶ τὴν θέαν τῶν τοιούτων καὶ θέατρα
μυριάνδρα συμπληρούμενα καὶ τοὺς ἀγωνιστὰς ἐπαινουμένους, τὸν δὲ
καὶ νικήσαντα αὐτῶν ἰσόθεον νομίζομενον.

οἰκτεῖρω ᾠκτειρα	I pity
πληγή -ῆς ἢ	blow, knock
εὐδαιμονέω	I am fortunate
ἄπειρος -ον	without experience (of, + <i>gen</i>)
86 πανήγυρις -εως ἢ	festival
θέα -ας ἢ	sight, spectacle
θέατρον -ου τό	(<i>here</i>) amphitheatre
μυριάνδρος -ον	holding 10,000 men
ἰσόθεος -ον	equal to a god